

DADES GENERALS

Curs acadèmic	Curs 2024/2025
Tipus de curs	Expert Universitari
Nombre de crèdits	15,00 Crèdits ECTS
Matrícula	500 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	Graduats i titulats universitaris en Ciències Socials, Ciències Polítiques, Filosofia, Treball Social, Pedagogia, Magisteri, Dret, Educació Social, Psicologia. Professionals amb titulació acadèmica universitària: educadors i tècnics d'intervenció social i intervenció socioeducativa i sociocultural. Professionals de formació amb titulació acadèmica universitària en organitzacions socials (*ONGD, associacions), educatives, empresarials i sindicals. Professionals de consultores i agències de formació amb titulació acadèmica universitària. Educadors d'institucions penitenciàries, educadors d'educació infantil i d'educació de persones adultes amb titulació acadèmica universitària. Assessors tecnicopedagògics, tècnics d'educació en administracions d'àmbit local i estatal amb titulació acadèmica universitària. Estudiants universitaris que tinguen com a màxim un 10% dels crèdits pendents d'avaluar per a acabar la seua formació.
Modalitat	On-line
Lloc d'impartició	Aula Virtual
Horari	Online

Direcció

Organitzador

Col·laborador

Institut Universitari de Creativitat i Innovacions Educatives

Direcció

Ana Ancheta Arrabal
Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Educació Comparada i Història de l'Educació.
Universitat de València
Luis Maria Cifuentes Pérez
Responsable de Formación Fundación CIVES

Terminis

Preinscripció al curs	Fins a 13/12/24
Data inici	Gener 25
Data fi	Juny 25

Més informació

Telèfon	961 603 000
E-mail	informacio@adeituv.es

PROGRAMA

1.1. Principios filosóficos

- Los principios liberales del XVII
- La aportación de la Ilustración en el XVIII
- Las ideas socialistas del XIX

1.2. Principios y actitudes éticas

- La libertad
- Los derechos individuales y sociales
- La igualdad
- La justicia
- La tolerancia
- La participación
- La sostenibilidad

1.3. La Educación para la ciudadanía desde la perspectiva de los Derechos Humanos.

- 1.3.1. La política educativa de la UE en torno a la Educación para la Ciudadanía.
- 1.3.2. Derechos Humanos y Educación para la ciudadanía en España.

Se trata de reflexionar y debatir sobre problemas que inciden en la práctica de los derechos humanos y en la Educación para la ciudadanía. Desde una perspectiva global y crítica que tiene mucho que ver con el enfoque filosófico jurídico. Estableciendo la relación entre la Educación para la

7

ciudadanía, que es una enseñanza para convivir en un mundo rodeado de continuos desafíos, en un contexto de impacto de la globalización y el incremento de la desigualdad.

1.4. La educación para la ciudadanía desde la perspectiva de género

1.4.1. La perspectiva de género: instrumento indispensable para analizar los sistemas de relaciones sociales y la persistente desigualdad entre mujeres y hombres.

1.4.2. Análisis de casos: historia, cultura, economía, lenguaje, etc.

1.4.3. La construcción social y cultural de las identidades de género en el contexto actual. Los roles, los estereotipo de género y los cambios sociales.

1.4.4. La violencia de género: factores de riesgo y factores de protección.

1.4.5. La ciudadanía como construcción histórico- social y los derechos de las mujeres como derechos humanos. Los derechos de ciudadanía.

1.4.6. Democracia, ciudadanía, participación: retos del siglo XXI.□

1.5.El enfoque de las competencias sociales y ciudadanas

1.5.1. El enfoque de las competencias clave y el aprendizaje de la ciudadanía a lo largo de la vida1.5.2. La competencia social y ciudadana: dimensiones y componentes.

1.5.3. Aprendizaje y desarrollo de las competencias cívicas

1.5.3. Su lugar en el currículum y necesidad de conjuntar la educación con otras instancias y agentes sociales (familia y municipio).

2.1. Aprendizaje servicio como herramienta para la Educación para la ciudadanía y los Derechos humanos

2.1.1. Métodos y experiencias educativas de aprendizaje servicio

2.1.2. Aprendizaje servicio orientado a la Educación para la Ciudadanía Democrática

2.2. Educación para la paz orientada a la ciudadanía global

2.2.1. Educación para la paz en un mundo globalizado

2.2.2. Educación, sostenibilidad y ciudadanía global

2.3. Sociología de la ciudadanía

2.3.1. La construcción social de la ciudadanía

2.3.2. Políticas y prácticas educativas en el ejercicio de la ciudadanía

2.4. Diversidad e interculturalidad en Educación para la ciudadanía

2.4.1. Inmigración, educación y diversidad cultural

2.4.2. Currículum intercultural y educación para la ciudadanía

---

El programa del primer módulo tendrá dos partes: una primera parte dedicada a la presentación de las técnicas cuantitativas y una segunda parte dedicada a las técnicas cualitativas. En la sección de las técnicas cuantitativas se abordarán las siguientes cuestiones:

- a) el método científico;
- b) componentes de la teoría;
- c) el proceso de investigación;
- d) la encuesta;
- e) los datos secundarios.

Y en la sección de las técnicas cualitativas se abordarán las siguientes cuestiones:

- a) presentación de las características principales de las técnicas cualitativas (estableciendo una comparativa con las cuantitativas);
- b) los objetivos de la investigación cualitativa;
- c) el proceso de la investigación cualitativa;
- d) la utilización de las técnicas cualitativas;
- e) ejemplos relevantes de estudios que han utilizado técnicas cualitativas.

El programa del segundo y tercer módulo consisten en realizar las tareas indicadas contando con su asesoramiento y tutorización de profesorado especializado..

PROFESSORAT

Ana Ancheta Arrabal

Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Educació Comparada i Història de l'Educació. Universitat de València

---

José Barrientos Rastrojo

Profesor/a Titular de Universidad. Universidad de Sevilla

Santiago Cambero Rivero

Profesor/a. Universidad de Extremadura

María Isabel Casado Triviño

Universidad de Granada

Luis María Cifuentes Pérez

Responsable de Formación Fundación CIVES

Donatella Donato

Ayudante/a Doctor/a. Departament de Didàctica i Organització Escolar. Universitat de València

Luis Miguel Lazaro Lorente

Catedrático/a de Universidad. Departament d'Educació Comparada i Història de l'Educació. Universitat de València

Francisco Luis Rodríguez Fernández

Profesor Colaborador. Departamento de Psicología. Universidad de Jaén.

Ramón Ruiz Ruiz

Universidad de Jaén

Julia Sanchis Sánchez

Licenciatura en Sociología + Licenciatura en Ciencias Políticas y de la Administración

Alicia Villar Aguilés

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Sociologia i Antropologia Social. Universitat de València

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

La formació aportada per este curs s'orienta al desenvolupament professional en àrees com ara: el disseny i gestió de programes d'intervenció socioeducativa i sociocultural en l'àmbit del menor i de la joventut, educadors en exercici, materials curriculars, innovacions socials i iniciatives formatives.

També va destinat al desenvolupament professional en institucions (institucions educatives, organitzacions i xarxes socials-entre altres la Xarxa d'Escoles Ciutadanes--, famílies i comunitats, assessors de formació, etc.

Per a les modalitats d'educació formal, no formal i permanent, en els diferents nivells educatius, orientades totes elles a la formació i qualificació per a l'educació en valors, en drets humans i en ciutadania, mediació intercultural, educació per a la pau, educació per al desenvolupament, etc.

Entre els seus objectius destaquen: Definir el concepte de Ciutadania i la seua estreta relació amb la democràcia, abordar la seua construcció històrica i el procés seguit en la conquesta gradual de drets i llibertats que li doten de contingut, reflectit en les Declaracions universals de drets i en el constitucionalisme contemporani.

Assegurar una educació per a una ciutadania democràtica, és a dir, educació per a la democràcia i educar en democràcia, com a fi i com a mitjà de l'educació, per a la participació activa de les ciutadanes i els ciutadans en els assumptes de la vida pública que ens concernixen.

Assumir i transmetre la consideració de l'educació per a una ciutadania democràtica com un bé comú, com un procés del qual cal participar i per tant com un horitzó sempre obert i millorable que orienta les nostres accions i les nostres decisions.

Dotar de ferramentes d'anàlisi i intervenció social als professionals de l'educació en els seus diferents àmbits i modalitats, per a fonamentar el seu exercici quotidià en termes de ciutadania democràtica i drets humans.

Sensibilitzar als educadors en la necessitat que la democràcia siga considerada com un valor *universalizable que oferisca la possibilitat que siga efectiu el diàleg intercultural i el respecte als drets humans.

Potenciar la idea que és necessari educar en l'exercici de la tolerància i de la llibertat dins dels principis democràtics de la convivència, així com en la prevenció de conflictes i la resolució pacífica d'estos.

Considerar i contextualitzar l'educació per a la ciutadania democràtica i els drets humans com una part substantiva de les polítiques i les pràctiques d'educació i formació al llarg de la vida, seguint els criteris prioritaris de l'agenda educativa europea i internacional.

METODOLOGÍA

- Anàlisi de textos i imatges relacionats amb l'origen històric i la fonamentació teòrica de la ciutadania democràtica i els drets humans.
- Plantejament de qüestions teòriques entorn dels conceptes explicats en fòrums de debat i grups de discussió.